

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย อาจเรียกว่า ระเบียบวิธีวิจัย ก็ได้ ระเบียบวิธีวิจัยมีส่วนทำให้การศึกษาเป็นระบบ ได้รับการยอมรับในทางวิชาการ และมีคุณค่าเพิ่มมากขึ้น เป็นส่วนที่แสดงให้ผู้อ่านทราบ และเข้าใจวิธีการศึกษาอย่างเป็นระบบ เป็นสากล และเป็นที่ยอมรับ (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ “เทคนิคการเขียนงานวิจัย หรือวิทยานิพนธ์” ค้นคืนวันที่ 25 กรกฎาคม 2550 จาก <http://www.wiruch.com>) การศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ” ผู้ศึกษาได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 6 หัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. ระยะเวลาทำการวิจัย
6. แผนการดำเนินงาน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้แบ่งหัวข้อนี้ ออกเป็น 2 หัวข้อย่อย คือ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ประชาชนเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ทั้งหมด แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

ประเภทที่หนึ่ง บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยบุคคล 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ในองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและในองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ จังหวัดสมุทรปราการ รวมจำนวน 184 คน (ข้อมูลจาก รายงานผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ ประจำปี 2549)

ประชากรประเภทที่หนึ่ง จำนวน 184 คน ข้างต้นนี้ แบ่งเป็น

- องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด 144 คน
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ 40 คน

ประเภทที่สอง ประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและในองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ รวมจำนวน 51,315 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ “ข้อมูลทั่วไป” ค้นคืนวันที่ 12 กรกฎาคม 2550 จาก <http://www.tambol.com>)

ประชากรประเภทที่สอง จำนวน 51,315 คน ข้างต้นนี้ แบ่งเป็น

- องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด 48,826 คน
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ 2,489 คน

รวมประชากรทั้ง 2 ประเภท ได้จำนวน $(184+51,315)$ 51,499 คน

สำหรับเหตุผลที่เลือกเปรียบเทียบเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ ได้พิจารณาจากจำนวนประชากร ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 32 แห่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ

ชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล 32 แห่ง	จำนวนประชากร
1. อบต. บางบ่อ อ. บางบ่อ	14,440
2. อบต. บ้านระกาศ อ. บางบ่อ	6,704
3. อบต. บางพลีน้อย อ. บางบ่อ	8,839
4. อบต. บางเพรียง อ. บางบ่อ	12,880
5. อบต. คลองด่าน อ. บางบ่อ	19,169
6. อบต. เปร็ง อ. บางบ่อ	4,334
7. อบต. คลองนิคมยาดรา อ. บางบ่อ	2,960
8. อบต. บางพลีใหญ่ อ. บางพลี	45,824
9. อบต. บางแก้ว อ. บางพลี	36,898
10. อบต. บางปลา อ. บางพลี	26,330
11. อบต. บางโกล้ง อ. บางพลี	17,262
12. อบต. ราชاتهวะ อ. บางพลี	21,107

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล 32 แห่ง	จำนวนประชากร
13. อบต. หนองปรือ อ. บางพลี	2,510
14. อบต. บางเสาธง อ. บางเสาธง	23,984
15. อบต. ศิริษะจรเข้ น้อย อ. บางเสาธง	6,311
16. อบต. ศิริษะจรเข้ใหญ่ อ. บางเสาธง	5,757
17. อบต. บางยอ อ. พระประแดง	10,868
18. อบต. บางกะเจ้า อ. พระประแดง	5,304
19. อบต. บางน้ำผึ้ง อ. พระประแดง	4,688
20. อบต. บางกระสอบ อ. พระประแดง*	2,489
21. อบต. บางกอบัว อ. พระประแดง	7,319
22. อบต. ทรงคนอง อ. พระประแดง	8,493
23. อบต. นาเกลือ อ. พระสมุทรเจดีย์	9,026
24. อบต. บ้านคลองสวน อ. พระสมุทรเจดีย์	8,682
25. อบต. แหลมฟ้าผ่า อ. พระสมุทรเจดีย์	8,232
26. อบต. ในคลองบางปลากด อ. พระสมุทรเจดีย์**	48,826
27. อบต. บางเมือง อ. เมือง	15,749
28. อบต. แพรกษา อ. เมือง	15,357
29. อบต. บางโปรง อ. เมือง	8,181
30. อบต. บางค้วน อ. เมือง	8,716
31. อบต. เทพารักษ์ อ. เมือง	21,882
32. อบต. แพรกษาใหม่ อ. เมือง	7,382

หมายเหตุ “ข้อมูลทั่วไป” คำนวณวันที่ 12 กรกฎาคม 2550 จาก <http://www.tambol.com>

* องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประชากรน้อยสุด

** องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประชากรมากที่สุด

หมายเหตุ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสมุทรปราการมีทั้งสิ้น 32 แห่ง สำหรับเหตุผลที่เลือกเปรียบเทียบองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการนั้น เนื่องจากได้พิจารณาจากจำนวนประชากรมากที่สุดและน้อยสุด ของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล และผลจากการสืบค้นข้อมูลปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประชากรมากเป็นอันดับ 1 คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด ตั้งอยู่ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 48,826 คน และองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประชากรน้อยสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ ตั้งอยู่ในอำเภอพระประแดง มีประชากรทั้งสิ้น 2,489 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด แบ่งเป็น 2 ประเภทเช่นกัน ได้แก่

ประเภทที่หนึ่ง บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยบุคคล 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ในองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและในองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ รวมจำนวน 155 คน ในที่นี้ฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำให้หมายถึงบุคคลดังต่อไปนี้

1) ฝ่ายการเมือง หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชน ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและเป็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

2) ฝ่ายประจำ หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ เป็นผู้ที่จะนำนโยบายซึ่งกำหนดโดยฝ่ายการเมืองไปปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ในฝ่ายนี้จะประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่ม คือ (1) พนักงานส่วนตำบล (2) ลูกจ้างหรือพนักงานจ้าง และ (3) ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นที่องค์การบริหารส่วนตำบลร้องขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดให้มาดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราว โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม

กลุ่มตัวอย่างประเภทที่หนึ่ง จำนวน 155 คน ข้างต้นนี้ แบ่งเป็น

- องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด 117 คน
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ 38 คน

ประเภทที่สอง ประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง
ดังกล่าว รวมจำนวน 1,117 คน

กลุ่มตัวอย่างประเภทที่หนึ่ง จำนวน 1,117 คน ข้างต้นนี้ แบ่งเป็น

- องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด 617 คน

- องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ 500 คน

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ประเภทข้างต้นนี้ หรือจำนวน 155 คน และ 1,117 คน นี้ ได้มา
จากการคำนวณโดยใช้ “สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)” ที่ระดับความเชื่อมั่น 96% และ
ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ที่ระดับ 0.04 ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง ที่ระดับ 0.04

แทนค่าจากสูตร ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรฝ่ายการเมืองและฝ่าย
ประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด

$$\begin{aligned} &= \frac{144}{1 + 144(0.04)^2} \\ &= 117 \text{ คน} \end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำขององค์การ
บริหารส่วนตำบลบางกระสอบ

$$\begin{aligned} &= \frac{40}{1 + 40(0.04)^2} \\ &= 38 \text{ คน} \end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลใน
คลองบางปลากด

$$= \frac{48,826}{1 + 48,826(0.04)^2}$$

$$= 617 \text{ คน}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
บางกระสอบ

$$= \frac{2,489}{1 + 2,489(0.04)^2}$$

$$= 500 \text{ คน}$$

จากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรดังกล่าวทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
บุคลากรฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 155 คน
ซึ่งรวมกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง จำนวน
1,117 คน ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 1,272 คน หลังจากแจกแบบสอบถามตามจำนวน
ดังกล่าวนี้ แล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนมาได้ 1,247 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.03 ของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด ดังสรุปไว้ในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ประเภทของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมได้จริง
 จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลากด และองค์การบริหารส่วนตำบล
 บางกระสอบ

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่างที่ต้องการ (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่เก็บรวบรวม ได้จริง (คน)
1. อบต. ในคลองบางปลากด			
1.1 บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน อบต. ทั้งฝ่ายการเมืองและ ฝ่ายประจำ	144	117	92
1.2 ประชาชนใน อบต.	48,826	617	617
รวม	48,970	734	709*
2. อบต. บางกระสอบ			
2.1 บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน อบต. ทั้งฝ่ายการเมืองและ ฝ่ายประจำ	40	38	38
2.2 ประชาชนใน อบต.	2,489	500	500
รวม	2,529	538	538*
			1,247*
รวมทั้งหมด	51,499	1,272	[คิดเป็นร้อยละ 98.03 ของกลุ่ม ตัวอย่างทั้งหมด (1,272)]

หมายเหตุ * ตัวเลขจำนวนนี้ จะนำไปใช้ในการคำนวณเป็นค่า n ในบทที่ 4

สำหรับเหตุผลที่เลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว มีดังนี้

ประเภทที่หนึ่ง บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลจึงน่าจะมีความใกล้ชิด มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาอย่างมาก

ประเภทที่สอง ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเป็นผู้ที่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่งดังกล่าว และได้รับบริการสาธารณะจากองค์การบริหารทั้ง 2 แห่งด้วย ดังนั้น จึงมีแนวโน้มที่จะเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ซึ่งหมายถึง การวิจัยที่ให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเป็นหลัก เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงปริมาณซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งนี้ ยังได้ให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น การรวบรวมข้อมูลในลักษณะของการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องด้วย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือเพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลจากการสุ่มตัวอย่างภาคสนาม ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นแนวทางในการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง หัวข้อเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ครอบคลุม 3 หัวข้อย่อย ได้แก่

(1) หลักเกณฑ์การสร้างข้อคำถาม (2) ลักษณะแบบสอบถาม และ (3) การทดสอบแบบสอบถาม

2.1 หลักเกณฑ์การสร้างข้อคำถาม เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1.1 คำนึงถึงวัตถุประสงค์การวิจัยและขอบเขตการวิจัยของการศึกษาครั้งนี้

2.1.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานทางทฤษฎีในการตั้งข้อคำถาม

2.1.3 ใช้ความรู้และประสบการณ์ของผู้ศึกษาเอง

2.1.4 ขอคำปรึกษา คำแนะนำ และความร่วมมือจากผู้มีความรู้ความสามารถ หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา จำนวน 2 คน นอกจากนั้น ยังขอคำแนะนำและคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นี้ให้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามอีกด้วย

2.2 ลักษณะแบบสอบถาม ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าในการรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยภาคสนามนั้น ได้ใช้แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ ผู้ศึกษาได้เลือกสร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประเมินค่า (rating scale) ตามแบบของ อาร์. เอ. ลิเคิร์ต (R. A. Likert) หรือ ลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) โดยกำหนดให้มีน้ำหนักเปรียบเทียบกัน เป็นการแบ่งมาตราส่วนประมาณค่าของการตีความหมายออกเป็น 3 ระดับ พร้อมกันนี้ ได้จัดรูปแบบที่เอื้อต่อการประเมินผล ให้มีความง่ายต่อผู้ตอบแบบสอบถามและการวิเคราะห์ผล มีค่าน้ำหนักเปรียบเทียบกัน 3 ระดับ

ในส่วนของเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับแต่ละข้อ ได้ใช้การคำนวณช่วงการวัดตามแนวคิดของ เบสท์ (Best 1977: 174) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระยะของช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} \\ &= \frac{3 - 1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

ได้กำหนดคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

3 เห็นด้วยระดับมาก	ช่วงคะแนน	2.33 - 3.00	คะแนน
2 เห็นด้วยระดับปานกลาง	ช่วงคะแนน	1.67 - 2.32	คะแนน
1 เห็นด้วยระดับน้อย	ช่วงคะแนน	1.00 - 1.66	คะแนน

ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

ในการสร้างแบบสอบถามแบบมาตรประเมินค่านั้น อาจแบ่งเป็น 3 ระดับ หรือ 5-6 ระดับก็ได้ แต่ในที่นี้เลือก 3 ระดับ สำหรับเหตุผลสำคัญที่เลือกสร้างแบบสอบถามแบบมาตรประเมินค่าที่แบ่งเป็น 3 ระดับนั้น มีดังนี้

1) ผู้ศึกษาไม่ต้องการใช้การประเมินความละเอียดระดับที่มากจนเกินไป เช่น 5 หรือ 6 ระดับ ซึ่งเป็นระดับที่เกินความเป็นจริง เกินความจำเป็น ผู้ตอบแบบสอบถามแยกแยะความเห็นหรือความรู้สึกของแต่ละระดับอย่างชัดเจนได้ยาก เกิดการโต้แย้งได้ง่ายที่สำคัญคือ ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์จริงและฝืนสภาพความเป็นจริง แต่ผู้ศึกษาต้องการใช้การประเมินความละเอียดที่อยู่ในระดับที่พอเหมาะที่ง่ายสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม คือ 3 ระดับ

2) ประหยัดเวลาแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อแบบสอบถามมีจำนวนมากกว่า 50 ข้อ

3) ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจได้สะดวก รวดเร็ว แยกแยะความรู้สึกได้ง่าย และไม่ฝืนความรู้สึก

4) ง่ายต่อผู้อ่านหรือนำผลการศึกษาวិจัยไปศึกษา

5) ทำให้ข้อมูลที่ได้รับเป็นกลุ่มก้อน ชัดเจน ถ้าเป็น 5 ระดับ ข้อมูลจะกระจาย อีกทั้งเมื่อผู้ศึกษาเขียนบรรยาย ข้อมูลจะยึดเชื้อ ช้ำซาก เกินความจำเป็น ทำให้น่าเบื่อในการอ่านงานวิจัย

6) ทำให้ประหยัดเวลาและง่ายต่อการประมวลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการนำเสนอหรือเขียนบรรยายข้อมูล

7) ในทางปฏิบัติ บ่อยครั้งที่เริ่มแรก ผู้ศึกษาได้กำหนดไว้ 5-6 ระดับ แต่หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว และนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ ปรากฏว่า ข้อมูลมีลักษณะกระจายไม่เป็นกลุ่มก้อน บางระดับหรือหลายระดับไม่มีน้ำหนักมากเพียงพอ หรือบางระดับใกล้เคียงกันมาก ทำให้บ่อยครั้งที่ที่สุดจำเป็นต้องยุบรวมเป็น 3 ระดับ การยุบรวมเช่นนี้อาจส่งผลให้การวิเคราะห์ข้อมูลคลาดเคลื่อนไป

8) มีนักวิชาการได้ใช้เพียง 3 ระดับอย่างแพร่หลาย และยอมรับการใช้แบบสอบถามที่เป็น 3 ระดับนี้ด้วย (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ลัดดาวัลย์ รอดมณี และไพฑูรย์ ภักดี 2529: 310-311; ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์ 2545: 377) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามทฤษฎีของเบสท์ (Best 1977: 174) และแนวคิดของแดเนียล (Daniel 1995: 18-19) โดยใช้ค่าคะแนนสูงสุด ลบด้วยค่าคะแนนต่ำสุดและนำมาหารด้วยจำนวนกลุ่มหรือระดับที่ต้องการแบ่ง

ดังนั้น แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าจึงประกอบขึ้นด้วยข้อคำถามหลายข้อที่สามารถใช้เป็นตัวแทน หรือตัวชี้วัดที่ครอบคลุมเนื้อหา และสาระที่ต้องการตามวัตถุประสงค์การวิจัยและขอบเขตการวิจัยได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ ยังได้เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ด้วย โดยเนื้อหาภายในแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ประกอบขึ้นด้วยข้อคำถามปิดและข้อคำถามเปิด

ในส่วนของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องประเภทของผู้ตอบ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 4 ข้อคำถาม

ส่วนที่สอง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรม 10 ประการ หรือ 10 ด้าน ของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2550) ใน

หนังสือ เรื่อง “การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้แก่ (1) การให้ทาน (2) การรักษาสีล (3) การบริจาค (4) ความซื่อตรง (5) ความอ่อนโยน (6) ความเพียร (7) ความไม่โกรธ (8) ความไม่เบียดเบียน (9) ความอดทน และ (10) ความเที่ยงธรรม ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 31 ข้อคำถาม

ส่วนที่สาม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการทั้ง 10 ด้าน ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 20 ข้อคำถาม

ส่วนที่สี่ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการทั้ง 10 ด้าน ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 10 ข้อคำถาม

ส่วนที่ห้า เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมแนวโน้มของการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 4 ข้อคำถาม ท้ายสุดเป็นข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ ซึ่งเป็นคำถามเปิดเพียงข้อเดียวของแบบสอบถาม

2.3 การทดสอบแบบสอบถาม ดังที่กล่าวแล้วว่า การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือช่วยในการทำวิจัยสนาม ผู้ศึกษาได้สร้างหรือออกแบบสอบถามและสร้างตัวชี้วัดตามวัตถุประสงค์การวิจัย ขอบเขตการวิจัย และกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาเรื่องนี้ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้มีความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) โดยผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบแบบสอบถามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง ยกร่างแบบสอบถาม โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และขอบเขตการวิจัย

ขั้นตอนที่สอง การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) เป็นลักษณะของการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความสมบูรณ์ ความสอดคล้อง ตลอดจนเนื้อหาและถ้อยคำของแบบสอบถามให้รัดกุมและถูกต้อง ขั้นตอนนี้ดำเนินการโดย

- 1) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 2 คน คือ (1) จ.ส.ต. ธนาวัฒน์ นารีผล ตำแหน่ง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด

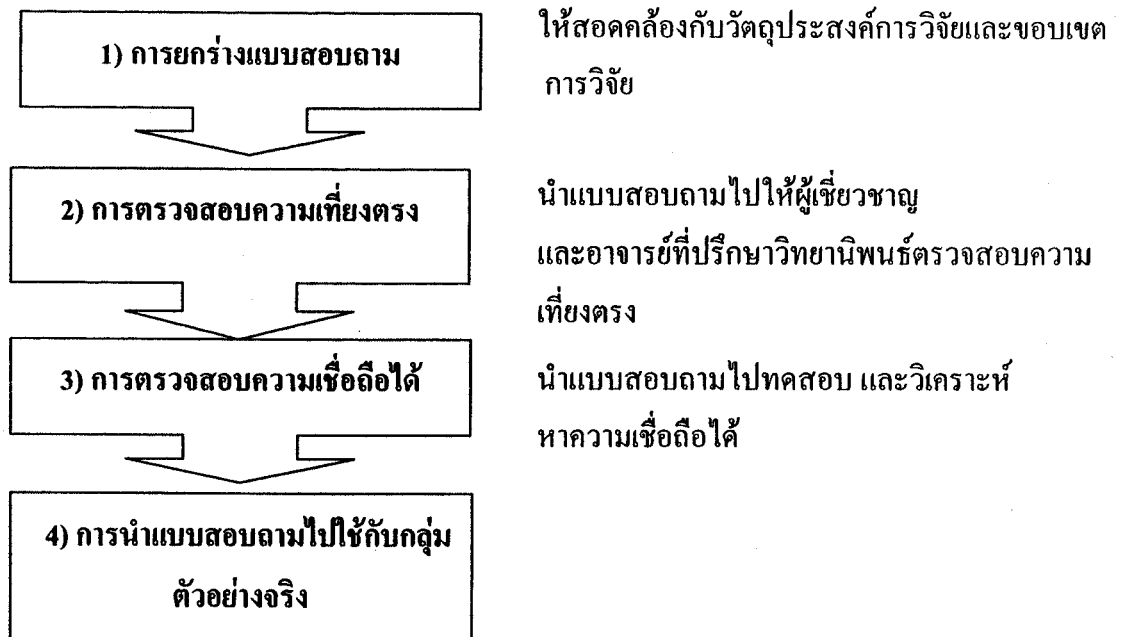
(นักบริหาร อบต. 7) จังหวัดสมุทรปราการ และ (2) นายลือชา เติญชรวิภาพ ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ (นักบริหาร อบต. 6) จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อพบข้อบกพร่อง ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม เช่น ตัดข้อคำถามที่ไม่จำเป็นออกและเพิ่มข้อคำถามที่สำคัญ บางข้อ จนกระทั่งแบบสอบถามมีความเที่ยงตรง เป็นต้น

2) นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยพนธ์ตรวจสอบ อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยพนธ์มีจำนวน 2 คน คือ (1) อาจารย์ พลเอก ศิริพันธ์ รูปกล้า และ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วิรัชนิการวรรณ เมื่อพบข้อบกพร่อง ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์และมีความเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่สาม การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (reliability) ดำเนินการโดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (pre-test) เพื่อทดสอบหาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริงในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 50 คน ต่อจากนั้น จึงเก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 50 ชุด นั้นมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้ จากสูตร หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (L. J. Cronbach 1951: 297-334) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์ได้กำหนดค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปจึงจะถือว่าแบบสอบถามดังกล่าวน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม 50 ชุด ดังกล่าว พบว่า ค่าความเชื่อถือได้ เท่ากับ 0.90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

ขั้นตอนที่สี่ การนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ หากพบข้อบกพร่องในขั้นตอนใด ผู้ศึกษาก็จะนำไปปรับปรุงแก้ไขจนผ่านทุกขั้นตอน

การทดสอบแบบสอบถามทั้ง 4 ขั้นตอนข้างต้นนี้ ได้สรุปไว้ในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการทดสอบแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น จากตำรา หนังสือ รายงาน ผลการวิจัย สถิติ ตัวเลข และเอกสารต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลที่ได้จากเครือข่ายระหว่างประเทศ หรืออินเทอร์เน็ต (international network หรือ internet)

3.2 การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม มีขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

3.2.1 จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลจากสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปมอบให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ

3.2.2 แจกข้อมูลแบบสอบถามพร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ฝ่ายการเมืองและประจำ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด และองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ รวมทั้งประชาชน เช่น เจ้าของธุรกิจ ผู้ประกอบการ พ่อค้า และประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง โดยแจกแบบสอบถามทั้งหมดด้วยตนเอง รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,272 ชุด

3.2.3 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามพร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลสนามในระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2550 ถึง วันที่ 31 ตุลาคม 2550

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ลงรหัสข้อมูลแล้วมาทำการ วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) การคำนวณค่าร้อยละ (percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

4.2 ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) หรือ S.D. ใช้ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปัญหา แนวทางการพัฒนา ตลอดจนภาพรวมแนวโน้ม ของการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบาง ปลาดกกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 10 ด้าน

ในการวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายค่าน้ำหนักค่าเฉลี่ยได้กำหนดแบบสอบถาม ชนิดประมาณค่า 3 ระดับ อันได้แก่ มาก ปานกลาง และน้อย ตามแนวคิดของ เบสท์ ดังกล่าวแล้ว

4.3 การทดสอบค่าที (t-test) ใช้ในการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของตัวแปรที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

4.4 การนำเสนอข้อมูลมาเขียนเชิงพรรณนา (descriptive statistics) นำเสนอข้อมูลโดยใช้ วิธีการบรรยาย ประกอบตาราง เพื่อให้สามารถเข้าใจผลการศึกษชัดเจนยิ่งขึ้น

5. ระยะเวลาทำการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีระยะเวลาทำการวิจัย 8 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2550 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2551

6. แผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงานตลอดโครงการใช้เวลา 8 เดือน ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ (กิจกรรม)	หน่วย : เดือน							
	ระยะเวลาดำเนินงาน 8 เดือน							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น เอกสารเกี่ยวกับ ความเป็นมา สภาพทั่วไป รวมทั้งสถิติ และ เอกสารที่เกี่ยวข้อง	→							
2. รวบรวมข้อมูลจากการวิจัยสนามเกี่ยวกับความ คิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารจัดการตาม แนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วน ตำบลทั้ง 2 แห่งในจังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้ง การเปรียบเทียบภาพรวมการบริหารจัดการฯ ตาม วัตถุประสงค์การวิจัย	→							
3. การประมวลผลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	→							
4. ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหาร จัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่งใน จังหวัดสมุทรปราการ	→							
5. เสนอผลการศึกษา และจัดทำเป็นรูปเล่มฉบับ สมบูรณ์	→							

หมายเหตุ มีการค้นคว้าเพิ่มเติม รวบรวมข้อมูลเอกสารการศึกษาตลอด โครงการ

สรุป กล่าวได้ว่า แนวทางการนำเสนอการศึกษาที่สมบูรณ์ควรให้ความสำคัญกับความ
คิดเห็นของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรง ควบคู่ไปกับหลักวิชาการ คือ
แนวคิดและหลักการ ทั้งนี้เพราะข้อมูลจากทั้ง 2 ส่วนนี้มีความสำคัญเท่าเทียมกัน สำหรับการศึกษา
ครั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่ต้องการทราบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ
การบริหารจัดการ ปัญหา แนวทางการพัฒนา ตลอดจนภาพรวมแนวโน้มของการบริหารจัดการตาม
แนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหาร
ส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการในเชิงเปรียบเทียบ เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ศึกษา จึงได้ให้
ความสำคัญกับ “ความคิดเห็นของบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งฝ่าย

การเมืองและฝ่ายประจำ รวมทั้งประชาชนต่อการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมของ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง” เป็นหลักซึ่งได้จากการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 1,272 คน ไม่เพียงแต่เท่านั้น เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ศึกษา จึงได้ให้ความสำคัญกับ “แนวคิดและหลักการ” การบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วน ตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ ควบคู่กันไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในบทที่ 2 อันเป็นข้อมูลที่ได้จากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ข้อมูลทั้งจากความคิดเห็น รวมทั้งแนวคิดและหลักการการบริหารจัดการตามแนวทาง ทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวนี้ จะมีส่วนสำคัญและมีความจำเป็นยิ่ง ต่อการนำเสนอการศึกษาเรื่องนี้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง ในเชิงเปรียบเทียบ และยังเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติอีกด้วย